

Özet

1. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) İnsani Yönü

Ayet ve Hadislerle Hz. Muhammed'in (s.a.v.) İnsani Yönü

Bütün peygamberler gibi Hz. Muhammed (s.a.v.) de bir insandır. Her insan gibi doğmuş, hayatını devam ettirmek için beslenmiş, çalışmış, evlenmiş, eş ve babalık vazifelerini yerine getirmiş, yeri geldiğinde üzülmüş, ağlamış, yeri geldiğinde sevinmiş mutlu olmuş, hastalanmış, yaşlanmış ve Yüce Allah'ın tayin ettiği zaman gelince de vefat etmiştir.

Müşrikler, Hz. Muhammed'in (s.a.v.) kendileri gibi insani özellikler taşımasını küçümsemişler ve bu durumu inanmamak için bahane göstermişlerdir. Allah (c.c.) onların bu bahanelerini şöyle bildirmektedir:

«Dediler ki 'Ne oluyor bu Peygambere, böyle Peygamber mi olur? Yemek yiyor, çarşı pazarda dolaşiyor! Bari yanında heybetli bir melek olsaydı da etrafındaki insanları korkutup uyarıda bulunsaydı! Yahut kendisine bir hazine verilseydi veya ürününden yiyeceği bir bahçesi olsaydı ya!'» (Furkân suresi, 7-8. ayetler.)

Allah (c.c.) onların bu itirazlarına şu ayet ile cevap vermiştir:

«İnsanlara doğruluk rehberi geldiği zaman inanmalarına engel olan, sadece 'Allah, peygamber olarak bir insan mı gönderdi?' demiş olmalarıdır. De ki "Eğer yeryüzünde (insanlar yerine) yerleşip dolaşan melekler olsaydı elbette onlara gökten bir melek peygamber indirirdik.» (İsrâ suresi, 94-95. ayetler.)

Hz. Peygamber kıyamete kadar sadece müminler için değil, bütün insanlar için rahmet kaynağı, hidayet rehberi ve örnek alınacak ahlâk sahibi olarak gönderilmiştir (Ahzâb suresi, 21. ayet.)

Allah Rasûlü (s.a.v.) bir insan olması hasebiyle, bir çocuktur, bir eştir, bir babadır, bir komşudur, bir komutandır, bir liderdir; sıradan bir insanının pek çok konuda kendisini örnek alabileceği özelliklere sahip bir beşerdir. Dolayısıyla insanlığın, insanî özellikleri şahsında barındıran bir peygamberi örnek almaları daha kolaydır.

2. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Ahlakî Yönü 1

Örneklerle Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Ahlaki Özellikleri

Yüce Allah, Hz. Muhammed'e (s.a.v.) hitaben «**Sen elbette yüce bir ahlaka sahipsin.**» buyurmuştur. (Kalem suresi, 4. ayet.)

Güzel ahlak, Hz. Peygamber'in şahsında somutlaşmıştır. Peygamberimiz insanlara Allah'ın (c.c.) istediği insan modelini bizzat yaşayarak göstermiştir. Hz. Muhammed (s.a.v.) için Kuran-ı Kerim'de 'güzel örnek' anlamına gelen **Üsve-i Hasene** tabiri kullanılır.

Özet

HZ. Muhammed'in (s.a.v.) Dürüst ve Güvenilir Oluşu

HZ. Muhammed'in (s.a.v.) güvenilir bir insan olduğunu kendisine inanan/inanmayan herkes kabul etmiştir. O, hayatı boyunca asla yalan söylememiş, ahde vefa göstermiş ve verdiği sözü yerine getirmiştir. Bu özelliği nedeniyle ona **Muhammedü'l-Emin** (Güvenilir Muhammed) denilmiştir. Güvenilir olması nedeniyle yaşadığı dönemde çoğu kişi, HZ. Muhammed'e (s.a.v.) eşyalarını emanet ederdi. O'nun güvenilir ve dürüst oluşu İslam davetini kabul eden insanların sayısının kısa zamanda artmasında etkili olmuştur.

HZ. Muhammed'in (s.a.v.) Affedici ve Merhametli Oluşu

Yüce Allah, «**Seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.**» ayetiyle HZ. Peygamberin bir rahmet peygamberi olduğunu bildirmiştir. (Enbiyâ suresi, 107. ayet.) Kuran-ı Kerim'de rahmet olarak bildirilen diğer bir şey de yağmurdur. Yağmur nasıl maddi dünyamızda toprağın canlanmasına vesile oluyor, bin bir türlü bitkinin çıkmasına sebep oluyorsa, Peygamberimiz de sözleri ve örnek hayatıyla manevi olarak kalplerin dirilmesine vesile oluyor ve insanları yaratıcıları olan Rablerine yaklaşıyordu.

HZ. Muhammed (s.a.v.);

- Bütün insanlara karşı merhametli davranmış,
- Ezileni/mazlumu/mağduru korumuş,
- İhtiyaç sahiplerine yardımcı olmuş,
- Kalp kırmamış, hep gönül almış,
- Kendisine yapılan zulümlere bile kin beslemeyip intikam peşinde koşmamış, affetmeyi tercih etmiştir.

HZ. Peygamber ümmetine de merhametli olmalarını emretmiş ve şöyle buyurmuştur:

«Küçüklerine merhamet etmeyen, büyüklerine saygı göstermeyen bizden değildir.» (Tirmizî, Birr, 15.)

3. HZ. Muhammed'in (s.a.v.) Ahlakî Yönü – 2

HZ. Muhammed (s.a.v.) Adil ve Hakkı Gözetendir

Her türlü adaletsizliğin ve kötülüğün yaygın olduğu bir zamanda dünyaya gelen HZ. Muhammed (s.a.v.), insanlar arasında adaleti tesis etmek için elinden gayreti göstermiştir. Kendisine inanan inanmayan herkese adaletle davranmıştır. O, kendi kızı bile olsa hakkı yerine getireceğini belirtmiş, adalet konusunda kimseye bir ayrıcalık tanımamıştır.

Adalet, işi ehline teslim etmek demektir. HZ. Muhammed (s.a.v.) adaletin sağlanmasına gayret göstermiş, işin ehline teslim edilmesi konusunda titiz davranmıştır. Adaletle uygun davranmamak ve hakkı gözetmemek ise **zulümdür**.

Özet

HZ. Muhammed (s.a.v.) Müsamahakârdır

Bağışlamak, ayıplamamak, kolaylık göstermek gibi anlamlara gelen müsamaha; insanların küçük hatalarını düzeltmelerine fırsat vermek ve onları anlayışla karşılayabilmektir. Hz. Peygamber, insanların hatalarına karşı anlayışla yaklaşmış, olgunlukla karşılamış ve hataların düzeltilmesi için yol göstermiştir. Kimseyi ayıplamamış, küçümsememiş ve sorulan her soruya samimiyetle cevap vermiştir. Toplumda da müsamahanın hâkim olması için gayret etmiş ve onlara: «*Müsamahakâr ol ki, sana da müsamahalı davranılsın.*» uyarısında bulunmuştur.

(Ahmed b. Hanbel, Müsned, C 1, s. 248.)

HZ. Muhammed (s.a.v.) Sabırlı, Kararlı ve Cesurdur

HZ. Muhammed'in (s.a.v.) hayatı sabır, kararlılık ve cesaret örnekleriyle doludur.

- Üçü daha bebekken 6 çocuğunun vefatının acısını yaşamıştır.
- Müşriklerin alaylarına, işkencelerine, bojkotlarına ve hatta cinayet teşebbüslerine sabretmiştir.
- Müşrikler tarafından uygulanan ambargo sırasında eşini ve onu himaye eden amcasını kaybetmiştir.
- İslamiyet'i yaymak için pek çok fedakarlığı göze almış, Taif'te taşlanmış, kan revan içerisinde kalmıştır.
- Yapılan zulümlere ve cazip tekliflere aldırış etmeden Allah'ın (c.c.) emirlerini yerine getirmiştir.
- Müşriklerle pek çok savaş yapmak zorunda kalmış, arkadaşlarını şehit vermiş, kendisi de yaralanmıştır.

HZ. Muhammed (s.a.v.) Mütevazıdır

Tevazu; alçakgönüllü olmak, kibirlenmemek, gösterişsiz olmak, yumuşak huyluluk gibi anlamlara gelir. Zıttı ise; büyülenme anlamına gelen **kibirdir.**

HZ. Muhammed (s.a.v.), insanlara karşı her zaman alçak gönüllü olmuştur. Peygamber sıfatına sahip olmasına rağmen kendisini asla diğer insanlardan üstün görmemiş, hatta onlardan daha mütevazı bir hayat yaşamıştır. Kendisine özel bir ilgi gösterilmesine müsaade etmemiş, herkesle aynı koşulları paylaşmıştır. İnsanları küçümsememiş ve kimseye karşı kibirli davranmamıştır.

O, Kur'an-ı Kerim'de yer alan «**Rahman'ın kulları, yeryüzünde tevazu ile yürüyen kimselerdir.**» ayetini rehber edinmiştir. (Furkân suresi, 63. ayet.)

Kendisi de «*Birisi Allah için tevazu gösterirse Allah da onu yüceltir.*» buyurarak Allah (c.c.) katında değerini yükseltmek isteyenlere alçakgönüllü olmayı tavsiye etmiştir. (Müslim, Birr, 19.)

Özet

4. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Peygamberlikle İlgili Görevleri

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Peygamberlik Yönü

Nübüvvet: Yüce Allah'ın gönderdiği vahiyleri, emir ve yasakları alıp insanlara duyurma; söz, tutum ve davranışlarıyla açıklama makamı olan peygamberlik vazifesi.

Nübüvvet'in eş anlamlıları:

- Peygamberlik
- Nebilik
- Elçilik
- Risalet

Yüce Allah, insanların dünya ve Ahiret mutluluğunu sağlamak için peygamberler göndererek onlara yol göstermiştir. Hz. Muhammed (s.a.v.), Allah (c.c.) tarafından seçilmiş ve peygamberlik vazifesi verilmiş son elçidir. Yüce Allah Kur'an-ı Kerim'de şöyle bildirmiştir:

«O, Allah'ın Resûlü ve nebilerin sonuncusudur.» (Ahzâb suresi, 40. ayet.)

Peygamberlik görevi Hz. Muhammed'e (s.a.v.) Allah'ın (c.c.) emrini tebliğ etme, açıklama, yaşama, örnek olma gibi bazı sorumluluklar yüklemiştir. O, ömrünün son anına kadar bu sorumlulukların bilinciyle yaşamıştır. **Hatemü'n-nebiyyîn**, Peygamberlerin sonuncusu, kendisinden sonra kesinlikle peygamber gelmeyecek olan anlamında Hz. Muhammed'in (s.a.v.) bir sıfatıdır.

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Tebliğ Görevi

- Yüce Allah'ın peygamberler aracılığıyla insanlara, hayatın hangi ilkelere göre yönlendirilmesi gerektiğini bildiren ilahî bilgiye **vahiy** denir.
- Peygamberlerin Allah'tan (c.c.) aldıkları bu vahiyleri eksiksiz olarak insanlara ulaştırmalarına ise **tebliğ** denir.

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Kur'an'ı Açıklama Görevi

Tebyin, peygamberlerin Allah'tan (c.c.) aldıkları vahiyleri insanların anlayabilmeleri için yapmış oldukları açıklamalardır.

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) en önemli görevlerinden biri de tebyin/açıklama görevidir. O, kendisine gönderilmiş olan Kur'an-ı Kerim'i açıklayarak, yaşayarak ve insanlara bildirerek tebyin görevini yerine getirmiştir. Yüce Allah, Kur'an-ı Kerim'de hayatın bütün alanlarına dair emir ve yasakları bildirmiştir. Hz. Muhammed (s.a.v.) de bu emir ve yasakları insanlara açıklamıştır.

Örneğin, Kur'an'da emredilen ibadetlerin yapıları ve ayrıntılarıyla ilgili Hz. Muhammed (s.a.v.) açıklamalar yapmış ve ibadetlerin nasıl yapılacağını göstermiştir. Namazı kendisinin kıldığı gibi kılmamızı istemiş, haccı da yine aynı şekilde kendisinin yaptığı gibi uygulamamızı belirtmiştir.

Özet

HZ. Muhammed'in (s.a.v.) Teşri Görevi

Teşri kavramı sözlükte hüküm koyma, yasama gibi anlamlara gelir. Allah (c.c.) ve Hz. Peygamber dini konuda kesin bir hüküm verdiği zaman Müslümanlar o hükme uymakla yükümlüdür. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) hüküm koyması; Kur'an'ın hükümlerine uygun olup Kur'an'daki bir hükmü açıklama veya teyit etme niteliği taşır.

«Peygamber, onlara iyiliği emreder ve onları kötülükten meneder; yine onlara temiz şeyleri helal, kötü ve pis şeyleri haram kılar.»

(A'râf suresi, 157. ayet.)

Hz. Peygamber'in Allah'ın koyduğu helal ve haramları açıklamak ve anlatmak gibi yetki ve sorumlulukları bulunmaktadır.

HZ. Muhammed'in (s.a.v.) Temsil Görevi

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) temsil görevi, onun İslam'ı anlama ve yaşama konusundaki örnekliliğini ifade etmektedir. O, tüm insanlık için en güzel örnek olmuştur. Kur'an'ın ilk muhatabı olan Hz. Peygamber onu en iyi şekilde anlamış ve yaşamıştır.

Göz ve Optik Araçlar